

Banku urdineko lagun taldea

Erlojuaren Plazaren erdian banku urdin bat zegoen.

Ez zen berriena edo erosoena. Hanka bat apur bat okertuta zegoen, bi pintura orban berde eta norbaitek errotulagailu batekin marraztutako marra bat zeuden. Baina taldearen bankua zen.

Jana marrazten eserita zegoen. Saïdek tenis pilota bat botatzen zuen. Meik aitonaren egunkarian zegoen gurutzegraman lan egiten zuen. Rocek jostailu hautsiak desmuntatzen zituen eta batzuetan berriro elkartzen ere bai. Eta Cèlia, asko hitz egiten ez zuena baina asko behatzen zuena, plaza zeharkatzen zuen oro agurtzen zuen.

Arratsaldero, 5:30ean, banku urdina taldearen egoitza bihurtzen zen.

Hala ere, astelehen batean zinta gorri eta zuriz inguratuta aurkitu zuten.

“DEBEKATUTA”, irakurri zuen Saïdek, silabak azpimarratuz. Honek ez du itxura ona.

Ohar bat zegoen bankuaren atzealdean itsatsita.

“Bankua zerbitzutik kanpo. Ostiralean kenduko dute.”

“Kendu?” galdetu zuen Janak. “Nora eramango dute?”

“Agian pentsioa emango diote”, esan zuen Rocek.

Inork ez zuen barre handirik egin.

Bankuaren hanka pitzatu egin zen. Saïdek oinetakoaren puntarekin ukitu zuenean, kirrinka bat atera zuen.

“Ezin gara gainean eseri”, esan zuen Cèliak. “Baina horrek ez du esan nahi bota behar dutenik”.

Kioskora joan ziren galdetzera. Mercè andreak, ia dena zekien gertatu aurretik, azaldu zuen Udalak bankua kenduko zuela zaharra zelako. Agian, hilabete batzuk barru, berri bat jarriko zuten.

“Hilabete batzuk barru?” protestatu zuen Saïdek. “Eta bitartean, non egin behar ditugu gure bilerak?”

“Zutik bildu zaitezkete”, esan zuen Mercèk.

“Zutik egindako bilerek ez dute asko irauten”, esan zuen Meik.

Arratsalde hartan lurrean eseri ziren zintaren ondoan. Bost minutu igaro ondoren, Rocek marka bat zuen praketan eta Janak ukondoa txikle zati batean jarri zuen.

—Plan bat behar dugu —esan zuen.

—Hanka konpondu dezaket —esan zuen Rocek.

—Nire iratzargailua konpondu duzu eta orain goizeko lauretan jotzen du —gogorarazi zion Meik.

—Baina jotzen du —erantzun zion.

Cèliak bankuari, plazari eta handik pasatzen ziren pertsonei begiratu zien.

—Plan bat egin aurretik, jakin behar dugu norentzat den garrantzitsua.

Hurrengo egunean ikerketa bati ekin zioten.

Janak azal urdineko koaderno bat prestatu zuen. Orrialde bakoitzaren goialdean idatzi zuen: —Zer egiten duzu banku urdinean?

Miquelek, okinak, erantzun zion: —Atseden hartzen dut ogiak adinekoen zentrora eramaten ditudanean.

Albak, bi bikirekin haurrentzako gurditxo bat bultzatzen ari zenak, esan zuen: “Umeei arratsaldeko askaria ematen diet. Esertzen ez banaiz, batek negar egiten du eta besteak gailetak botatzen dizkie usoei”.

Tomàs jauna bere karta-jokoko bikotekidearen zain zegoen. Makuluekin ibiltzen zen Nadia farmaziarako bide erdian gelditu zen. Fina eguzkia hartzen ari zen. Banatzailea helbideak antolatzen ari zen. Hiru institutuko ikasle azterketak berrikusten ari ziren.

Ileapaindegiko txakurra ere aprobetxatzen ari zen: bankuaren atzealdeak ematen zuen itzalean etzan zen.

Bi egunetan, hogeita zazpi orrialde bete zituzten.

“Bankua ez da gurea”, esan zuen Meik, zerrenda berrikusiz.

Saïdek sudurra zimurtu zuen.

“Berri txarra al da hau?”

“Ez. Hobeto dago. Gehiago garela esan nahi du”.

Janak poster bat marraztu zuen:

SALBA DEZAGUN BANKU URDINA

Ostiralean eramango dute. Ostegunean, seietan, plazan bilera. Ekarri ideiak. Eta aulki bat.

Aleak jarri zituzten okindegian, farmazian, adinekoen zentroan eta eskolako atean. Mercè andreak bat jarri zuen kioskoan, sukaldaritza aldizkarien ondoan.

Ostegunean, seiak bost gutxitan, taldea eta lau plastikozko aulki bakarrik zeuden plazan.

“Bilera txikia izango da”, esan zuen Roc-ek.

Seietan puntuan, Nadia iritsi zen. Gero Alba iritsi zen bikiekin. Ondoren, Tomàs jauna iritsi zen bere karta-jokoko kidearekin, Amadeu izenekoa eta zinta metrikoa zeramana. Fina, Miquel, hiru institutuko ikasleak, ileapaintzailea (txakurrik gabe) eta txakurra (ileapaintzailearen baimenik gabe) iritsi ziren.

Azkenean, hogeita hamabi pertsona, sei aulki, taburete bat eta haurrentzako gurditxo bikoitz bat ziren.

Denak batera ari ziren hizketan.

“Protesta bat egin dezagun!”

“Erosi dezagun banku berri bat!”

“Bi palet ditut!”

“Paletak ez dira erosoak, Ramón!”

Meik tabernan eskatutako bi koilara jo zituen.

Klin, klin!

“Lehenik eta behin, konpondu daitekeen jakin behar dugu”, esan zuen.

Amadeuk urte askotan lan egin zuen arotz gisa. Zinta ukitu gabe makurtu eta hanka aztertu zuen.

“Egurra hondatuta dago, baina gainerakoa ondo dago. Pieza hau ordezkatu, bizkarraldea estutu eta ezpal batzuk lixatu beharko genituzke”.

“Eta margotu”, gaineratu zuen Janak.

“Ezinbestekoa al da hori?” galdetu zuen Saïdek.

“Noski”.

Cèliak dena apuntatu zuen. Gero, zereginak banatu zituzten.

Meik jakingo du zenbat balio duten materialek. Rocek Amadeuri piezaren marrazki teknikoa marrazten lagunduko dio. Janak gutun bat prestatuko du. Saïdek sinadurak bilduko ditu. Cèliak etorri ezin izan diren guztiekin hitz egingo du.

“Eta zer egingo dute helduek?” galdetu du Miquelek.

“Entzun trabatuta gaudenean”, esan du Cèliak. “Eta lagundu zati arriskutsuekin”.

Hurrengo goizean, eskolara joan aurretik, taldeak 103 sinadura, aurrekontu bat, hiru argazki eta honela hasten zen gutun bat zituen:

> Banku hau ez da lau egur zati soil. Jendeak atseden hartzen, itxaroten, hitz egiten eta biltzen den lekua da.

Arratsalde hartan, auzoko bulegora joan ziren. Olga izeneko udal teknikari batek egin zien harrera, betaurreko gorriak zeramatzanak.

Gutuna irakurri zuen. Argazkiak begiratu zituen. Amadeuren marrazkia aztertu zuen.

—Lan oso zehatza egin duzue —esan zuen—. Baina ezin dituzue altzari publikoak zeuen kabuz konpondu. Segurtasun arauak daude.

Roc-ek burua makurtu zuen.

—Hori bagenekien jada —esan zuen Cèliak—. Horregatik etorri gara.

—Bankua bihar kendu behar da —jarraitu zuen Olgak—. Agindua eman da dagoeneko.

Taldea isildu egin zen.

Orduan Janak ikusi zuen Olga oraindik bere koaderno urdina arakatzen ari zela.

—Baina —gaineratu zuen teknikariak—, kentzeak ez du esan nahi botatzea. Eska diezaieket udal tailerrera eramateko. Egitura segurua bada, konpondu dezakete.

—Eta zenbat denbora beharko da horrek? —galdetu zuen Saïdek.

—Ez dizuet gezurrik esango. Itxaron zerrenda dago.

Meik bere aurrekontua ireki zuen.

—Materialetarako dirua eman dezakegu.

—Eta plazak itxaron dezake hutsik geratu gabe —esan zuen Cèliak—. Beste ideia bat dugu.

Larunbat hartan, banku urdina desagertu zen. Hala ere, haren ordez hamabi aulki desberdin agertu ziren.

Sukaldeko aulki bat, hiru patioko aulki, tolesgarri bat, geldirik egoten ez zen kulunka-aulki bat eta Saïden erdiak bakarrik sartzen zuen haurrentzako aulki bat zeuden.

Aulki bakoitzak etiketa bat zuen: “Eseri hemen, baina itzuli kioskora gauez”.

Plaza pixka bat komikoa zen. Badirudi jatetxe batek taberna batekin borroka izan zuela eta biak kalera irten zirela.

Baina funtzionatu zuen.

Jendea eseri zen, aulkiak mugitzen ziren, eta norbaitek bat behar zuenean, beti zegoen esku bat uzteko prest. Hiru institutuko ikasleek eguneko kontagailu batekin kartel bat margotu zuten. Miquelek ogi baten formako txerri-kutxa bat utzi zuen. Bikiek bi botoi, harri bat eta, azkenik, benetako txanpon bat sartu zituzten.

Astebete igaro ondoren, materialetarako nahikoa diru bildu zuten. Bi aste geroago, Olgak tailerrean zegoen bankuaren argazki bat bidali zien. Hiru aste geroago, berria iritsi zen: egitura seguru zegoen eta konponketak hasi ziren.

“Zenbat denbora gehiago?” galdetzen zuen Saïdek arratsaldero.

“Atzo baino gutxiago”, erantzun zuen Meik.

Bankua ostegun goiz batean itzuli zen.

Hanka berria zuen, bizkarralde sendoa eta egurra ederki leundua zegoen. Langileek margotu gabe utzi zuten, Janak auzoarentzat azken lan bat eskatu zuelako.

Arratsalde hartan, Amadeuren begiradapean eta kanpoko pintura poteekin, denek marka urdin txiki bat utzi zuten: olatu bat, izar bat, oinetako bat, gari-buru bat, betaurrekoak, txakur bat, bi makulu, tenis pilota bat eta beste hogeita zazpi gauza.

Rocek orratzak lauretan zituen iratzargailu bat margotu zuen.

“Txantxa hau ez da inoiz hilko, ezta?” galdetu zuen.

“Inoiz ez”, esan zuen Meik.

Pintura lehortu zenean, inor ez zen korrika joan lehen eserlekua hartzera. Nadia atseden hartzeko eseri zen. Orduan, Tomàs jaunak eta Amadeuk jolas bat hasi zuten. Albak bikien pintxoak banatu zituen gaileta bakar bat ere alferrik galdu gabe.

Kuadrilla aurrean lurrean eseri zen.

“Hainbeste lan eta lekurik gabe geratu gara”, kexatu zen Saïd.

Cèliak plazan zehar sakabanatuta zeuden aulkietara seinalatu zuen.

“Orain soberan dugu”.

Janak bere koaderno urdina orrialde berri batean ireki eta idatzi zuen:

Hurrengo gaia: egarri dena izan ezik denak zipriztintzen dituen iturria.

Rocek jauzi egin zuen.

“Badakit nola konpondu hori!”

“Ez ukitu iturria!” oihu egin zuten denek batera.

Eta taldearen, familien, aitona-amonen eta bizilagunen barreak Erlojuaren Plaza mutur batetik bestera bete zuen.